

corr. adres: Marwei 124a, 8508 RH, Delfstrahuizen

vierde jaargang

NIEUWSBRIEF

Februari 1996 no:1

Beste leden,

om te beginnen willen wij u, ook namens het bestuur, een voorspoedig en gezond 1996 toewensen. Het zijn moeilijke tijden voor de agrarische sector, hopelijk heeft u nog voldoende plezier in uw dagelijkse werkzaamheden, waar het omgaan met uw vee een belangrijk deel van uitmaakt.

Als de dieren gedurende vele jaren zonder problemen veel melk kunnen produceren, levert dit meer economisch voordeel op en ook meer arbeidsvreugde!

In deze Nieuwsbrief vind u een artikel van dhr. J. van der Knaap uit Orvelte en een artikel voor ons geschreven door dhr. Richard W. Witter, directeur van KI Taurus, waarin u kunt lezen hoe het Triple-A-systeem u kan helpen om meer rendement en arbeidsvreugde uit uw veestapel te halen.

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR:

- **regiobijeenkomsten:** deze op 31 oktober en 1 november j.l. gehouden bijeenkomsten zijn beide bezocht door een vijftiental bezoekers, waaronder zowel leden als geïnteresseerde niet-leden. Het waren interessante middagen, die door de bezoekers als zeer positief zijn ervaren, mede dankzij de gastvrije ontvangst van de fam. Voorbij en de fam. Van Der Knaap, waarvoor nogmaals onze hartelijke dank!
- **publicatie Triple-A-codes:** als u de laatstverschenen catalogus van Holland-Genetics goed heeft gelezen, zal het u opgevallen zijn, dat ook de Triple-A-codes nu bij de gegevens van de stieren zijn vermeld! Zeer terecht en handig voor u als veehouder om alle gegevens van de stieren bijelkaar te hebben. We hebben bij Holland-Genetics positief gereageerd op deze ontwikkeling en er gelijk op gewezen dat er nog een paar codes ontbraken en wel bij Sunny Boy, Etazon Lexus en Etazon Graton. Ze hebben ons toegezegd hier bij een volgende uitgave rekening mee te houden. Ook hebben we verzocht om een uitleg over het systeem en de codes te publiceren, zoals de Amerikaanse KI-organisaties in hun catalogus doen. Eind april zullen de nieuwe fokstieren weer worden geanalyseerd door Jim Sarbäcker en Jan Schilder, we zullen u deze gegevens dan zo snel mogelijk toesturen.
- **jaarvergadering:** deze zal gehouden worden op dinsdag 12 maart a.s. "Hoe kunnen ze dat nu doen!", zult u denken, "Een dag voor de Caneda-Classic!". Dit is een begrijpelijke reactie, maar als u even de moeite wilt nemen om onze uitleg te lezen, dan zal uw verbaasde reactie waarschijnlijk omslaan in een enthousiast positieve. We hebben namelijk dhr. Bob Fitzsimmons bereid gevonden om te komen spreken op de jaarvergadering! Hij komt naar Nederland op uitnodiging van Altapon om te jureren tijdens de Caneda-Classic. Wie is Bob Fitzsimmons? Hij is manager op twee bekende Amerikaanse fokbedrijven, namelijk Lylehaven en Carrousel-Holsteins, hij was een zeer goede vriend van Bill Weeks, die tot vlak voor zijn dood nog steeds analyseerde op Lylehaven. Dhr. Fitzsimmons is ook een zeer vermaard jurylid. Hij jureerde tijdens de laatstgehouden World Dairy Expo in Madison en al eerder op de Royal Winter Fair in Toronto. Ook is hij inspecteur geweest bij het Amerikaanse stamboek.

We zijn zeer blij dat hij positief gereageerd heeft op ons verzoek en de tijd ervoor vrij heeft willen maken (hij komt maandagavond 11 maart aan, houdt dan de volgende dag zijn lezing op onze vergadering, jureert 13 maart op de Caneda-Classic en vertrekt 14 maart weer naar Amerika!). We hebben hem gevraagd te spreken over zijn visie op de fokkerij en over zijn fokprogramma's op Lylehaven en Carrousel-Holsteins, hoe hij het aAa-systeem daarin een plaats geeft en over zijn ervaringen met Bill Weeks.

Ongetwijfeld zullen ook zijn ervaringen als jurylid ter sprake komen.

Wij nemen aan dat u deze unieke gelegenheid om dhr. Fitzsimmons te horen op juiste waarde weet te schatten en 12 maart in grote getale aanwezig zult zijn. Ook niet-leden zijn van harte welkom!

Om de dag niet te lang te maken, zodat u ook nog tijd heeft om op uw bedrijf voorbereidingen te treffen voor een eventueel bezoek aan de Caneda-Classic de volgende dag, hebben wij gekozen voor slechts één spreker - natuurlijk wel een hele bijzondere - en geen bedrijfsbezoek. Ook hebben we gekozen voor een wat latere aanvangstijd. Binnenkort krijgt u van ons de officiële uitnodiging voor de jaarvergadering toegestuurd.

- **uitlegpagina:** er bereikten ons signalen uit de praktijk dat de uitlegpagina niet alle vragen kon beantwoorden en niet alle onduidelijkheden over het systeem kon opheffen die er bestaan bij geïnteresseerde veehouders en aspirant-gebruikers. Daarom hebben we getracht om de suggesties uit de praktijk op te nemen en een nog duidelijkere uitlegpagina samen te stellen. We zijn van plan u deze samen met de uitnodiging voor de jaarvergadering toe te sturen.

Het volgende artikel is geschreven door dhr. J van der Knaap, zoon van een aAa-gebruiker in Nederland.

VERANDERINGEN IN DE USA?

Amerika, het land van de ongekende mogelijkheden. Tenminste, dat is wat ik altijd hoorde. Ik besloot om dit zelf eens te gaan ondervinden en heb voor mijn buitenlandstage voor de CAH te Dronten een Amerikaans adres opgezocht. Mijn naam is Jaap van der Knaap, wonende in Orvelte, en thuis zijn we tevreden gebruikers van het aAa-systeem.

Via de ons al bekende Jan Schilder kreeg ik het telefoonnummer van Jim Sarbäcker, een aAa-analyseur in Amerika. Na enig over en weer getelefoneer werd ik welkom geheten om op het bedrijf van zijn vader, Joe, en broers, John en Tom Sarbäcker, om daar mijn zomerstage door te brengen.

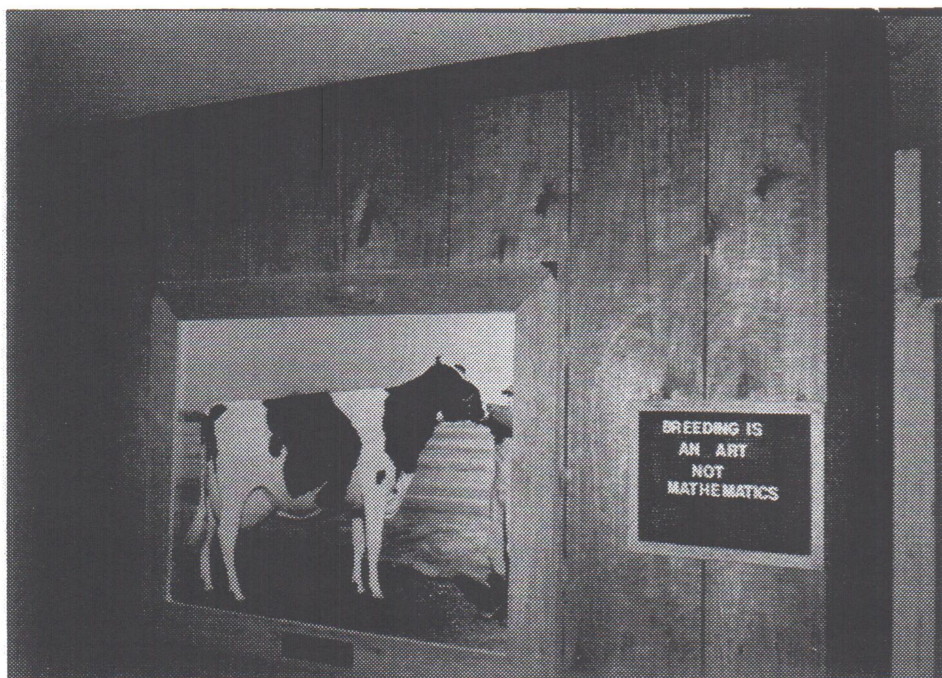
In het plaatsje Belleville, ongeveer 20 kilometer van Madison, Wisconsin, worden op twee bedrijven 141 koeien gemolken. De twee grupstallen - typisch Wisconsin - kunnen elk 75 koeien herbergen. Joe Sarbäcker startte het bedrijf in 1950 op in een andere plaats en sinds 1960 boeren ze op de huidige locatie. De familie is sindsdien behoorlijk gegroeid en bestaat nu uit 11 kinderen en 28, of misschien al 29, kleinkinderen. Het is vaak een gezellige boel in huis; de kleinkinderen bezoeken opa en oma geregeld.

Het zijn echte aAa boeren. Joe denkt dat hij al 20 jaar met aAa werkt, sinds Jim analyseur werd. En dit naar alle tevredenheid. Bob, John en Tom, die tegenwoordig het bedrijf runnen, proberen de juiste balans in hun veestapel te brengen. Dit schijnt ze aardig te lukken, want onder de 141 koeien zijn 7 excellente en 54 VG koeien. De huidige produktie is door de warmte van de afgelopen zomer gedaald, maar ligt toch nog, met twee keer melken, op 10.701 kg melk met 3,59% vet en 3,17% eiwit in 314 dagen. De gehalten zijn voor Nederlandse begrippen aan de lage kant, maar hier scoren ze rond het gemiddelde. Hier moet bijgezegd worden dat er deze winter is geëxperimenteerd met BST en dat dit zeker een gunstig resultaat heeft gehad op de produktie. Nu het zo warm is (38°C) wordt er niet gespoten en is er een meningsverschil tussen de broers of het de komende winter nu wel of niet gebruikt moet worden.

Als gezonde Hollandse jongen ben ik niet voor het gebruik van BST, je vervuult je produkt en alleen de fabrikant wordt er beter van, en heb ik al hele discussies over het desbetreffende produkt gevoerd met gebruikers. Het valt vaak niet mee om duidelijk te maken waarom ik denk dat we het niet in Europa moeten gaan gebruiken.

De Sarbäckers zijn enorme koeieliefhebbers. De koeien worden tot op de kilo nauwkeurig gevoerd, worden goed verzorgd en van top tot teen bekeken voordat ze met een stier gepaard worden. De Sarbäckers proberen zo goed mogelijk de aAa-codes van de dieren overeen te laten komen met de codes van de stieren. Maar hierbij gaat het niet om de laatste cijfers, koefamilies worden belangrijker geacht. Zelf bouwt men de veestapel op uit goede koefamilies, dus waarom zouden de stieren niet hetzelfde kunnen hebben? Een

voorbeeld van een goede koefamilie is de M-familie. Monica, een Starbuck-dochter met 93 punten, is een imponerende verschijning, ze heeft ook al menige keuringssuccessen behaald. Ze is een dochter van Mathilda, een Commander-dochter met 94 punten. Verder omhoog in de stamboom vinden we een Orbit-koe met 88 punten en daarvoor zit wederom een excellente koe: Monica, aAa-code 351, heeft een Beautician-dochter met 86 punten en is gespoeld met Inspiration, maar dit heeft nog niet geleid tot de volgende excellente

generatie.

In het verleden is er veelvuldig gebruik gemaakt van Bootmaker, Elevation, Starbuck en Chief Mark. Van deze laatste stier zijn nog aardig wat dieren in de stal aanwezig. Het jongvee is voornamelijk Duregal, Broker, Inspiration en Raider, terwijl er op de huidige inseminatielijst stieren staan als Diamond Jim, Mandell, Lindy, Elvin, Alvin en Ethan. Voordat tot een stierkeuze wordt overgegaan, wordt eerst de gehele stamboom van de stier bekeken en wordt er gekeken of de stier werkelijk bij de koe past. Er wordt geen koe op de gok gepaard.

Wanneer ik dit lees denk ik:

"Hé, wat is er met die Amerikanen aan de hand? Waar zijn de indexstieren zoals Bellwood?" De even hiervoor genoemde stieren zijn niet alleen voor dit bedrijf typisch. Ik ben een dag met een spermavertegenwoordiger meegeweest en de exterieurstieren - voornamelijk Canadees - gaan weg als zoete broodjes, terwijl Bellwood maar in de kan blijft zwemmen. De Amerikaanse fokkerij is aan het veranderen.

De veehouders hier vinden exterieur wel net zo belangrijk als de index. Veel koeien hebben al enorm veel melkprogressie, maar kunnen het niet aan vanwege slechte benen of een slecht uier. Typische indexbedrijven spoelen hun dieren met exterieurstieren om meer levensduur in hun dieren te krijgen. Want dat is wat sommige dieren missen. Het aAa-systeem leeft hier dan ook weer op, omdat het bekend is dat er goede resultaten mee bereikt worden.

Toch is aAa ook niet zaligmakend. Een 100%-paring is geen garantie voor een excellente koe. Koefamilies worden belangrijker, betrouwbaarheid en zekerheid van een fokwaarde worden erg gewaardeerd. Fokkerij is iets bijzonders. En de Sarbäckers weten dat. Want wanneer je in de stal komt wordt je verwelkomd met een bord met het opschrift:

"Breeding is an art, not Mathematics"

Jaap van der Knaap

Het volgende artikel is voor ons geschreven door dhr. Richard W. Witter, directeur van KI Taurus Service, Inc. in Amerika

De verdienste van het aAa-systeem is dat het wereldwijd gebruikt kan worden als aanparingssysteem om betere dieren te fokken. Dieren met een uitgebalanceerde bouw en de overerfelijke bekwaamheid om economischer te produceren, zijn het resultaat van aAa. Jaren geleden, voordat er KI was, selecteerden goede fokkers hun bedrijfsstieren zó, dat ze op de meeste van hun koeien goed pasten. Vlak voor het KI-tijdperk gebruikten fokkers gezamenlijk stieren. De meest succesvolle fokkers hadden de bekwaamheid om de juiste stieren met de juiste koeien aan te paren.

Ik zei altijd dat koeien fokken meer een kunst is dan een wetenschap. De afgelopen 35 jaar van zelf koeien fokken, 30 jaar van werken in de KI-industrie en het oprichten van KI Taurus, waarmee we voor topgenetica gezorgd hebben, hebben bij mij slechts bevestigd, dat de kunst niet veranderd is.

Organisaties proberen ons ervan te overtuigen, dat wetenschap het antwoord is. Ik ben het daar niet mee eens en onderschrijf nog steeds de vele theorieën van een tiental jaren

geleden.

Bijna 50 jaar geleden werd aAa ontwikkeld vanwege de behoefte om naar het gehele dier te kijken en de onderdelen in balans te houden. Gebruik maken van aAa om stieren te selecteren is een logische en beproefde manier om de volgende generatie koeien te fokken. Geen enkele veehouder kan zich wegwerpkoelen veroorloven.

Taurus Service Inc.

De marge in de veehouderij is minimaal, dus je kunt je geen systeem veroorloven dat op toevalstreffers is gebaseerd. Het beproefde systeem dat gebaseerd is op nuchter denken heet aAa.

Stiercodes geven aan wat een stier doorgeeft in volgorde van belangrijkheid. aAa-codes bij de koe geven aan wat ze nodig heeft in volgorde van belangrijkheid. Zodoende is aAa een eenvoudige en jarenlang beproefde manier

om je koeien aan te paren.

Ik raad fokkers af om enkelvoudige lineaire kenmerken te gebruiken, zoals ze gepubliceerd worden uit gemiddelden van groepen dochters van stieren, om hiermee betere koeien te fokken.

Vele beproefde stieren lijken aantrekkelijk voor gebruik voor individuele kenmerken, maar je kunt je afvragen, waar de invloed van het kenmerk vandaan komt. Was de stier echt dominerend of beïnvloedde de moeder het uiteindelijke resultaat?...

Ik geloof dat het aAa-systeem je logisch laat nadenken en de dieren in balans houdt.

Bedenk wel dat melkkoeien reproducerende dieren zijn, gezien uit het oogpunt van zichzelf vervangend, en melkproducerend voor de samenleving.

Het is de uitgebalanceerde melkkoe die wij willen. Fokken voor vlees is wel iets heel anders, want selecteren op extremen geeft hier zijn voordeel. De beste melkkoe is niet extreem en heeft het vermogen om nakomelingen te brengen en tegelijkertijd veel melk met hoge gehalten te produceren.

Ze moet de juiste balans in zich hebben

tussen de wil om melk te produceren en de kracht om haar produktie vol te kunnen houden.

KI Taurus verkoopt al 25 jaar sperma. Gedurende deze periode heb ik al vele

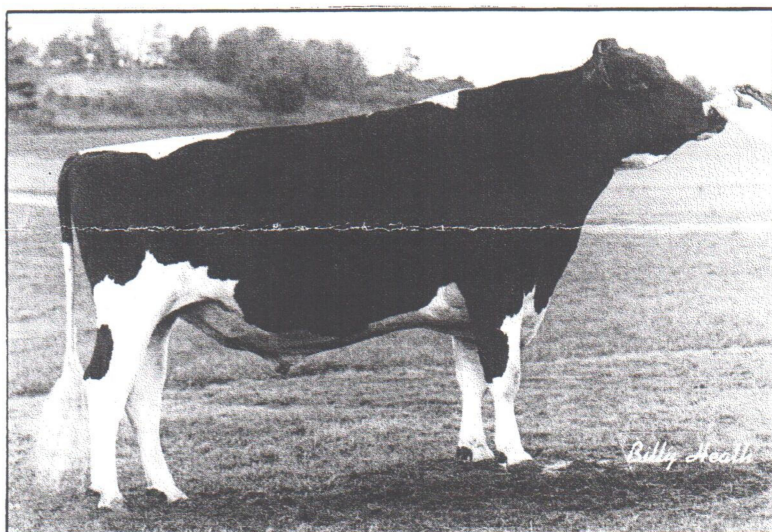
veranderingen meegemaakt. Wij werken om de klanten tevreden te stellen en ze meer economisch voordeel te leveren. Om dat te bereiken hebben veehouders goede stieren nodig, maar nog belangrijker is, dat ze deze goede stieren goed gebruiken. aAa is het antwoord.

Door dit systeem te gebruiken, heeft u de mogelijkheid om de totale koe te verbeteren.

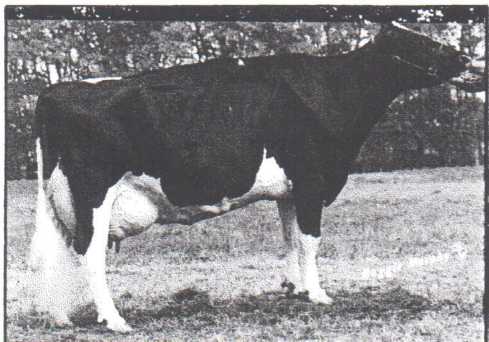
In de vele jaren dat ik met fokkers en veehouders gewerkt heb, heb ik de resultaten gezien van de aanbevolen paringen op basis van lineaire gegevens, zowel van fokkerijorganisaties als KI-stations.

Ik heb geconstateerd dat de kans op een algehele verbetering met deze methode marginaal is. Ik heb vele goede fokkers in Noord-Amerika gekend, die fokken volgens het aAa-systeem zonder het zelf te weten.

In ieder geval, de beste bedrijven laten hun koeien en geselecteerde stieren analyseren om de juiste combinaties

Pantom Blackstar Sunbuck-ET (EX-94)

Hanover-Hill TT Sallie H *RC (4E-96)

7-10 365d 30,723m 3.9% 1195f 3.4% 1036p

9-02 365d 34,530m 4.1% 1407f 3.5% 1216p

11-09 365d 28,720m 4.5% 1281f 3.4% 969p

moeder van Sunbuck-ET

Martin-Place-HL Mark Horace (EX-92)

je de stieren gebruiken die je wilt en ze correcter gebruiken.

te kunnen maken. Vele, vele veehouders in de USA gebruiken de aAa-codes van de stier als een selectie criterium. Het is gemakkelijk om je koeien te laten analyseren en het kost weinig. En je kunt makkelijker stieren selecteren. De perfecte stier bestaat niet, er is geen enkele stier die op alle koeien past. Door de juiste stier voor jouw koeien te selecteren, heb je de meeste kans op een betere volgende generatie. Klinkt dat simpel? Dat is het misschien niet, maar het is het beste om het zo eenvoudig mogelijk te houden. Door het gebruik van aAa houd je je fokprogramma eenvoudig en bereik je betere resultaten. aAa geeft je de mogelijkheid om zelf je selectie criterium voor afstamming en produktie vast te stellen. Met aAa kun

Richard W. Witter

Tot zover onze nieuwsbrief. Wij hopen dat de jaarvergadering goedbezocht zal worden, het is in ieder geval zeer de moeite waard om te komen, vanwege de spreker dhr. Fitzsimmons, wiens inleiding trouwens vertaald zal worden door dhr. Bartele Verbeek, werkzaam bij Altapon. Dus hopelijk zien wij u op 12 maart. a.s.

*Met vriendelijke groeten,
de redactie*